

Palganeem van Lies Van Gasse

Een boek over veiligheid, vrijheid, eenzaamheid en de natuur

Bij de jonge Nederlandse uitgeverij Kwakman & Smet verscheen onlangs Palganeem, een fascinerend boek van Lies Van Gasse. Het is een bijzonder fraaie uitgave waarin zowel de auteur als de illustrator Van Gasse optimaal tot haar recht komt. We vroegen haar om ons te gidsen in haar mysterieuze universum. (Peter THEUNYNCK)

Lies Van Gasse
Foto: Dieter DEDECKER

Palganeem, wat betekent dat?

Lies Van Gasse: "Palganeem is een schiereiland voor de kust van Käsmu in Estland. Het eiland waarop het boek is geïnspireerd, is een broedeiland voor vogels dat je enkel kan betreden bij het juiste tij. Maar voor mij is het een imaginair eiland dat ik heb samengesteld uit de omgeving van Käsmu, de omgeving van een blokhut in Letland in de buurt van Malpils en de tuin van mijn opa."

Wat voor soort boek is het? Een geïllustreerde dichtbundel? Een graphic novel? Een brievenroman?

Lies Van Gasse: "Het meest van de drie is het een brievenroman, al zou ik het dan veeleer een brievenboek noemen. Er zitten stukjes graphic novel in en ook wel wat poëzie. Een echt hybride boek dus."

Er zijn twee personages: Heremiet en Kind. Kun je iets meer over hen vertellen?

Lies Van Gasse: "In mijn beleving zijn het een peter, Heremiet, en zijn

petekind, Kind, die vanop duizenden kilometers afstand nabijheid zoeken door elkaar brieven te schrijven. De afstand is er niet alleen in kilometers, er is ook de suggestie dat ze elkaar opzoeken over de randen van de dood heen. In het begin van het boek beschrijft Kind het Antwerpen na de aanslagen van 22 maart 2016, wat in contrast staat met het schijnbaar rustige Palganeem. Maar alles kantelt en rust wordt onrust."

Wat is de essentie van je verhaal?

Lies Van Gasse: "Ik ben het boek begonnen te schrijven vanuit de drang iets te vertellen over de illusie van veiligheid en over hoeveel vrijheid we daaraan opofferen. Dat zit er nog steeds in. Het zijn vaak filosofische overwegingen over vrijheid, regulering, menselijke relaties. Zo sloopt ook het thema eenzaamheid, een klassieker in mijn werk, toch weer binnen. Maar ik vind dat ik het nu op een erg gelaagde manier heb laten zien."

Heb je je aan een bepaald voorbeeld gespiegeld?

Lies Van Gasse: "Niet echt. Ik was, toen ik eraan bezig was, ook niet echt een boek aan het schrijven. Ik beschouwde het meer als een soort kunstproject. Ik heb wel een paar keer gedacht aan Sophie Calle [° 1953, Franse fotografe en beeldend en installatiekunstenaar, red.] en Toon Tersas [1924-1995, Kempens kalligraaf en tekenaar, red.]."

Waar situeer je het boek in je oeuvre?

Lies Van Gasse: "Het sluit eerder aan bij mijn dichtbundels. Het personage van de Heremiet heeft bijvoorbeeld wel wat gemeen met De Vlinderonderzoeker uit mijn recentste bundel, beestjes. Daar zag je dat categoriseren en in kaart brengen van de natuur al."

Het boek is het resultaat van een samenwerking met anderen. Hoe kwam die tot stand?

Lies Van Gasse: "Ik heb de brieven uit het boek effectief verstuurd naar een heleboel mensen. Af en toe kwam er iets terug. Of iemand zette een brief op de website (palganeem.com) en schreef terug. Zo heb ik in de loop van het project input gekregen waarvan ik hier en daar wat in het boek verwerkt heb."

Hoe kwam je bij uitgeverij Kwakman & Smet terecht?

Lies Van Gasse: "De uitgeverij is bij mij komen aankloppen. Ik was de brieven van Kind en Heremiet aan het versturen en zette fragmenten online toen ze me contacteerden. Ze wilden een reeks boeken rond dubbelkunstenaars opstarten en vonden dit project een mooie opener. Vermits ik niet durfde te hopen dat soort werk bij een klassieke uitgeverij onder te brengen, was ik erg blij. Ze zijn nog in de opstartfase en geven niet zoveel uit. Je kan ook een abonnement nemen op hun uitgaven, ze zijn zoekende naar nieuwe modellen."

Ben je intussen aan een nieuw project bezig? Grafisch? Literair?

Lies Van Gasse: "Ik ben een bundel aan het schrijven, nogal dystopisch. Hij staat echt nog in de kinderschoenen. Het idee is dat het ook een mengvorm wordt, met hopelijk beeld, maar dat blijft toch hout vasthouden. En ik heb ook een paar projecten waarvoor ik nog een onderkomen zoek."

Wat zou je de komende jaren nog graag doen?

Lies Van Gasse: "Eerst revanche nemen als parttime stadsdichter. Misschien eindelijk een kinderboek schrijven. En binnen een jaar of twee wil ik wat meer geschilderd hebben en daarvan eindelijk eens werk maken."

Lies Van Gasse, *Palganeem*
Kwakman & Smet uitgevers
192 p., 35 €